

Altaar van de prelaatskerk, met de schrijn waar het stoffelijk overschot van de zalige Josemaría Escrivá berust.

De Zalige JOSEMARÍA ESCRIVÁ Stichter van het Opus Dei

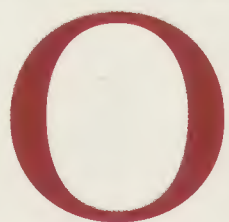
VICE-POSTULATIE VAN HET OPUS DEI IN NEDERLAND. Jan Luykenstraat 52 - 1071 CS Amsterdam.

Dit INFORMATIEBULLETIN wordt uitgegeven met kerkelijke goedkeuring van de Congregatie voor de heiligverklaringen.

EEN FEEST VOOR HEEL DE KERK

Op 17 mei j.l. vierde paus Johannes Paulus II in aanwezigheid van ongeveer 300.000 pelgrims — de inwoners van Rome konden zich een zo vol Sint-Pietersplein niet meer herinneren — de plechtige Mis van zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer, stichter van het Opus Dei, en van Jozefina Bakhita, Canossiaanse religieuze.

Iedere zaligverklaring laat met een nieuw licht het mysterie van de Kerk zien: een mysterie van heiligheid, van gemeenschap van de mens — van iedere mens en van de gehele mensheid — met God. De christenen worden ertoe gebracht met een steeds dieper bewustzijn te vertrouwen in de werking van de goddelijke genade. En hun hoop bereikt bredere horizonten bij de beschouwing dat de Heer in zijn grenzeloze barmhartigheid de mens verheft tot het voor eeuwig bereiken van de waardigheid waartoe hij geroepen is: in Christus te delen in het goddelijk leven. De realiteit van het kwaad in de wereld — de ervaring van onze zwakheden en beperkingen, de zonde, de smart — mag ons niet doen afzien van het doel dat ons wacht. Het voorbeeld van wat God heeft tot stand gebracht in de gelukzaligen en het vertrouwen in hun voorspraak sporen ons aan ons geloof te verlevendigen en met meer beslistheid, doeltreffendheid en volharding te beantwoorden aan onze christelijke roeping.

Daarom is iedere zaligverklaring een ware gebeurtenis voor de hele kerkgemeenschap. Deze werkelijkheid werd op bijzondere wijze tastbaar op 17 mei. Paus Johannes Paulus II bevestigde het de volgende dag, tijdens een audiëntie met de pelgrims die voor de verheffing tot de altaren van de stichter van het Opus Dei naar Rome waren gekomen: "Jullie zijn vol vreugde wegens de zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer omdat jullie erop vertrouwen dat, zoals de prelaat van het Opus Dei zojuist zei, zijn verheffing tot de altaren een grote weldaad voor de Kerk zal meebrengen. Ook ik deel dit vertrouwen, want ik ben ervan overtuigd, zoals ik schreef in de apostolische exhortatie *Christifideles laici*, dat "het hele volk Gods, en de leken in het bijzonder, nu nieuwe modellen van heiligheid kunnen vinden en nieuwe getuigenissen van deugden, op heldhaftige wijze beleefd in de gewone omstandigheden van het menselijk bestaan" (nr. 17). Hoe kunnen wij niet zien in het voorbeeld, het onderricht en het werk van de zalige Josemaría Escrivá een uitmuntend getuigenis van christelijke heldhaftigheid in de uitoefening van de normale menselijke activiteiten?"

Het zijn reeds miljoenen in de wereld die dankzij de figuur en de boodschap van de zalige Josemaría tot een ontmoeting zijn gekomen met Christus die hun leven heeft veranderd. Nu voelen wij ons, met het hart vervuld van dankbaarheid jegens God, verplicht om iedere dag meer trouw te zijn aan zijn voorbeeld en zijn leer. De Kerk vraagt het van ons. Dat kunnen we uit de woorden van de Paus halen, en ook uit wat kardinalen en bisschoppen hebben gezegd bij de talrijke dankmissen die de dagen na de zaligverklaring zijn opgedragen in de verschillende basilieken van Rome.

Wanneer de Kerk een van haar leden zalig verklaart, bevestigt zij dat de heiligheid geen hersenschim is, een fantastisch doch onbereikbaar ideaal, maar een doel dat voor iedereen haalbaar is. De Heer koos de zalige Josemaría Escrivá uit en zegende hem met vele gaven

juist om deze waarheid in de huidige wereld te verkondigen. Zijn zaligverklaring vormt derhalve een nieuw hoogtepunt in de kerkelijke zending waartoe de Heer hem riep, namelijk de stichting van het Opus Dei. Tijdens de Mis van 17 mei zei de Paus: "Met bovennatuurlijke intuïtie preekt de zalige Josemaría onvermoeibaar de universele roeping tot heiligheid en apostolaat. Christus roept allen samen om zich te heiligen in de realiteit van het dagelijks leven; daarom is de arbeid ook een middel van persoonlijke heiliging en apostolaat, indien men leeft in gemeenschap met Jezus Christus (...). De actualiteit en de transcendentie van deze geestelijke boodschap, zo diep geworteld in het Evangelie, zijn evident, zoals ook blijkt uit de vruchtbaarheid waarmee God het leven en het werk van Josemaría Escrivá heeft gezegend".

Enkele dagen later, op 21 mei, onderstreepte de prelaat van het Opus Dei deze woorden van de Paus: "De verheffing tot de altaren van de zalige Josemaría betekent een begin van een nieuwe uitbreiding van de kerkelijke zending waarvoor de Heer hem uitkoos. De universaliteit van de taak waartoe de Heer hem riep — verkondigen dat alle aardse realiteiten een weg tot heiligheid zijn — is op plechtige en tastbare wijze onderstreept. Zijn zaligverklaring is voor alle christenen een nieuwe oproep tot heiligheid, een nieuwe motief van hoop, een voorbeeld van trouw en volgzzaamheid aan God in de vervulling van het dagelijks werk". En hij voegde eraan toe:

"Het lijkt geen twijfel: de zaligverklaring van onze stichter geeft ook het begin aan van een nieuwe etappe in het leven van het Opus Dei, en moet dan doen in het leven van ieder van zijn leden. Een etappe van een diepere liefde tot God, van een meer constante apostolische ijver, van een meer edelmoedige dienst aan de Kerk en aan de mensheid. Een nieuwe etappe, uiteindelijk, van een meer volledige trouw aan de geest van heiliging midden in de wereld die onze stichter ons als erfenis heeft nagelaten". Dit is de boodschap die bevat ligt in deze pagina's. U krijgt erin aangeboden een samenvatting van die onvergetelijke dagen: 17 mei, met de homilie van de Paus tijdens de Mis van zaligverklaring, en zijn groet bij het *Regina Caeli* aan de aanwezige gelovigen; 18 mei, met de Eucharistieviering van de prelaat van het Opus Dei op het Sint Pietersplein, en de toespraak van de Paus tijdens de daarop volgende audiëntie met de pelgrims; enkele citaten uit de homilieën, gehouden door meerdere kardinalen en bisschoppen tijdens de dankmissen in de verschillende talen op 19 en 20 mei; en de laatste Missen op 21 mei, met als hoofdcelebranten Mgr. Alvaro del Portillo, prelaat van het Opus Dei en Mgr. Javier Echevarría, vicaris-generaal van de Prelatuur, in de basiliek *Sant' Eugenio*, vóór de definitieve overbrenging van het stoffelijk overschot van de zalige Josemaría Escrivá naar de prelaatskerk van de Heilige Maria van de Vrede.

Bij de voorbereiding van deze publicatie hebben we niet alleen een historische gebeurtenis voor de Kerk in herinnering willen brengen of documenteren. Dit nummer van het Informatiebulletin wil bovenal een middel zijn om onze liefde tot de Kerk te hernieuwen en om een meer overtuigd — meer vertrouwd en meer nederig — jawoord uit te spreken tegen de Wil van God. Wij voelen ons hiertoe bewogen door het voorbeeld van de zalige Josemaría en vertrouwen op zijn voorspraak bij de allerheiligste Drievuldigheid.

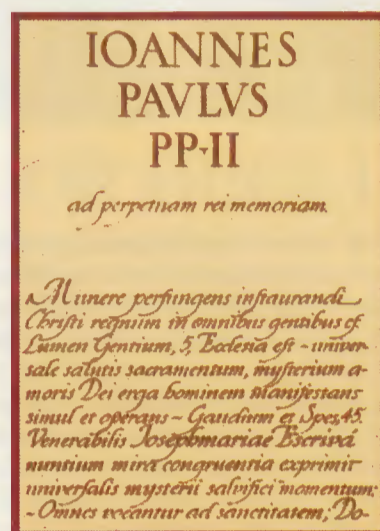
Panoramisch zicht van het Sint-Pietersplein tijdens de zaligverklaring, trefpunt van ongeveer driehonderd duizend pelgrims.

APOSTOLISCHE BREVE

Zaligverklaring van de Eerbiedwaardige Dienaar Gods Josemaría Escrivá de Balaguer,
priester, stichter van het Opus Dei

JOHANNES PAULUS II

Ter eeuwiger gedachtenis. Gezonden om het rijk van Christus onder alle volkeren te vestigen (vgl. Tweede Vaticaans Concilie, Dogm. Const. *Lumen Gentium*, nr. 5) is de Kerk "universeel sacrament van heil, dat het mysterie van Gods liefde voor de mens tot uiting brengt en tegelijkertijd realiseert" (Tweede Vaticaans Concilie, Dogm. Const. *Gaudium et spes*, nr. 45).

De boodschap van de Eerbiedwaardige Josemaría geeft, met een bewonderenswaardige samenhang, het universele bereik van het heilsmysterie weer: "Ieder van ons roept Hij tot de heiligheid, van iedere van ons vraagt Hij liefde: jongeren en ouderen, gehuwden en ongehuwden, gezonden en zieken, wijzen en onwetenden, waar ze ook werken, waar ze ook zijn" (*Vrienden van God*, nr. 294). In het verkondigen van de radicaliteit van de roeping vanuit het Doopsel opende hij nieuwe horizonten voor een diepere kerstening van de maatschappij. Inderdaad heeft de stichter van het Opus Dei eraan herinnerd dat de universaliteit van de roeping tot de volheid van de eenheid met Christus ook met zich meebrengt dat iedere menselijke activiteit gemaakt kan worden tot een ontmoeting met God.

De arbeid krijgt zo een centrale rol in de economie van de heiliging en het christelijk apostolaat. De bijzondere band tussen de goddelijke genade en het natuurlijk dynamisme van het menselijk handelen bevestigt de primatie van het bovennatuurlijk leven van eenheid met Christus. Tevens wordt het vertaald in een duidelijke inspanning van alle gelovigen om de wereld te bezielen. In deze context heeft de Eerbiedwaardige Josemaría Escrivá de gehele verlossende kracht van het geloof, en de energie ervan om zowel de mensen te veranderen als de structuren, waarin de idealen en verlangens van de mens tot uitdrukking komen.

De stichter van het Opus Dei zag met helderheid de onbegrensde apostolische virtualiteit die uit het gewone leven van de gelovigen voortkomt door middel van de inspanning om het werk en het geheel van dagelijkse activiteiten te heiligen. Vandaar zijn aandringen op de noodzaak om, in een harmonische eenheid van leven, gebed, werk en apostolaat in elkaar te doen versmelten: "er is maar één leven, dat uit vlees en geest bestaat, en dat ene leven moet naar ziel lichaam geheiligd en door God vervuld worden... Onze tijd heeft het nodig dat aan de materie en aan de heel gewoon lijkende situaties hun edele en oorspronkelijke zin teruggegeven wordt, dat ze in dienst van Gods Rijk gesteld worden" (*Gesprekken*, nr. 114).

De Eerbiedwaardige Josemaría Escrivá werd op 9 januari 1902 te Barbastro (Spanje) geboren, ontving de priesterwijding op 28 maart 1925 en stichtte op 2 oktober 1928 in Madrid het Opus Dei; op 14 februari 1930 begreep hij dat hij zijn apostolaat ook onder vrouwen moest uitbreiden. In de trouwe vervulling van zijn taak bracht hij priesters en leken, mannen en vrouwen van allerlei komaf ertoe om in de dagelijkse bezigheden de plaats van hun eigen medeverantwoordelijkheid voor de zending van de Kerk te vinden, met een totale toewijding aan God in de gewone omstandigheden van het leven in de wereld. "Goddelijke wegen op aarde zijn geopend!", riep hij uit (*Als Christus nu langs komt*, nr. 21): in de praktijk beperkte hij zich er niet toe om de pastorale perspectieven die geopend worden met deze persoonlijke inzet voor de evangelisatie te beschrijven, maar hij wist dit gestalte te geven als een realiteit die behoort bij de vaste en organische natuur van de Kerk.

Na een intens bestaan, geheel gewijd aan de heldhaftige vervulling van deze dienst aan de Kerk — een dienst die gekenmerkt werd door de diepe ervaring van het mysterie van het Kruis, in zeer nauwe vereniging met de heilige Maagd Maria — gaf de Eerbiedwaardige Dienaar Gods op 26 juni 1975 te Rome zijn ziel over aan God. Hij was een echte meester van het christelijke leven en wist de toppen van de contemplatie te bereiken met zijn voortdurende gebed, zijn constante versterving, zijn dagelijkse inspanning om het werk te vervullen in voorbeeldige volgzzaamheid aan de ingevingen van de Heilige Geest, met het doel om "de Kerk te dienen zoals de Kerk gediend wil worden".

De opmerkelijke faam van heiligheid die hij reeds in leven genoot, versterkte zich op buitengewoon krachtige wijze na zijn dood. In 1981 opende de vicaris-generaal van het bisdom Rome, Kardinaal Ugo Poletti, het proces van zalig- en heiligverklaring van de Dienaar Gods. Na de instructieprocessen over het leven en de deugden, een gehouden te Rome, de ander in Madrid, ging men over tot de discussie over de heldhaftigheid van de deugden. Het corresponderende decreet werd op 9 april 1990 uitgevaardigd.

Uit de talrijke wonderen die aan de Dienaar Gods worden toegeschreven werd de wonderbaarlijke genezing van een religieuze gekozen, die geschied is in 1976 en waarover een instructieproces begon in 1982. Nadat de zaak aan een streng onderzoek werd onderworpen, is op 6 juli 1991 het decreet *Super miro* uitgevaardigd.

Zo konden wij ertoe overgaan de datum van de zaligverklaring vast te stellen op 17 mei 1992.

Welnu, vandaag, tijdens de plechtige liturgische viering op het Sint Pietersplein te Rome, hebben wij de volgende formule uitgesproken:

Wij, aanvaardend het verlangen van onze broeders Camillo Ruini, Onze Vicaris voor de stad Rome, en Pietro Giacomo Nonis, Bisschop van Vicenza, evenals van vele Broeders in het Bisschopsambt, en van talloze gelovigen, na de mening van de Congregatie voor Zalig- en Heiligverklaringen te hebben gehoord, verklaren, met Onze Apostolische Autoriteit, dat de Eerbiedwaardige Dienaren Gods Josemaría Escrivá de Balaguer, priester, Stichter van het Opus Dei, en Jozefina Bakhita, maagd, Dochter van de Liefde, Canossiaanse, vanaf heden Zalig genoemd kunnen worden, en dat ieder jaar hun feest gevierd kan worden, op de plaatsen en volgens de manier zoals door het recht bepaald, op hun geboortedag in de hemel: op 26 juni voor Josemaría Escrivá de Balaguer, en op 8 februari voor Jozefina Bakhita.

In de naam van de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest.

Alles wat in deze brief gedeclareerd is, willen wij dat het nu en voor de toekomst vaststaat, niettegenstaande welke opwerping dan ook.

Gegeven te Rome, bij de heilige Petrus, en gezegeld met de ring van de Visser, op 17 mei 1992, het veertiende jaar van Ons Pontificaat.

Angelo Kardinaal Sodano
Secretaris van Staat

L.S.

Archief van het Secretariaat van Staat, nr. 304.722

17 mei

DE ZALIGVERKLARING VAN JOSEMARÍA ESCRIVÁ

Zo'n 300.000 pelgrims vulden het Sint-Pietersplein en omliggende straten op die 17de mei. De universaliteit van de Kerk was goed zichtbaar in die mensen van alle rassen, leeftijden en sociale milieus, die speciaal voor deze gelegenheid naar Rome waren gekomen.

Tientallen miljoenen kijkers, in meer dan 30 landen, volgden de directe televisieuitzending van de Mis van zaligverklaring. De massamedia uit de hele wereld stuurden hun correspondenten om verslag uit te brengen van deze duidelijke manifestatie van de voortdurende vitaliteit van de Kerk.

In de ontroerde en blijde gezichten van de aanwezigen en in de grote aandacht en eerbied waarmee de menigte de plechtigheid volgde, werd het mysterie van de eenheid van de Kerk — als Volk van God, samengebracht door het ene geloof — opnieuw zichtbaar voor de wereld. Uit al die duizenden harten, ieder met zijn eigen geschiedenis van strijd, kruis en hoop, steeg een eenstemmig gebed naar de hemel: ieder op z'n eigen manier, in dankzegging en smeking, maar één grote lofprijzing tot God.

Op het moment dat de paus Johannes Paulus II Josemaría Escrivá en Jozefina Bakhita zaligverklaarde, werden hun beider portretten op de façade van de Sint-Pieter onthuld: het leek alsof de glimlach van de zalige Josemaría, met zijn allervriendelijkste blik, zich richtte op ieder van de aanwezigen. Het applaus dat, samen met het gezang van het Christus vincit, op het plein weerklonk, toonde op onvergetelijke wijze de vreugde van de Kerk om de overwinning van Christus in Zijn gelukzaligen, en de hoop om na onze tocht op aarde met hen "de niet verwelkende krans van de heerlijkheid" (1) te bereiken. Vanaf de altaren herinnert de zalige Josemaría ons er met meer kracht dan ooit aan voor allen dat de goddelijke wegen op aarde geopend zijn.

(1) Prefatie I van de Heiligen.

De Heilige Vader, tijdens de homilie van 19 mei 1992.

Portret van de zalige Josemaría Escrivá onthuld op 17 mei na de zaligverklaring en tentoongesteld op de gevel van de Sint-Pietersbasiliek tot 18 mei.

HOMILIE VAN PAUS JOHANNES PAULUS II

1. "Het is noodzakelijk dat wij door vele kwellingen het Rijk Gods binnengaan" (Hand 14, 22).

Tot de twee leerlingen die op weg waren naar Emmaüs zei Jezus: "Moest de Messias dat alles niet lijden om in zijn glorie binnen te gaan?" (Lc 24, 26).

In de eerste lezing hebben we gezien hoe de apostelen Paulus en Barnabas "de leerlingen aanspoorden in hun geloof te volharden" (Hand 14, 22). Zij verkondigden dezelfde waarheid als die waarover Christus onderweg naar Emmaüs gesproken had; een waarheid die zijn leven en dood bevestigden: "Door vele kwellingen moeten wij het Rijk Gods binnengaan".

Generaties lang hebben de leerlingen van de gekruisigde en verrezen Christus in de loop der tijd dezelfde weg gevolgd, de weg die de Heer hen had aangeduid.

"Ik heb u een voorbeeld gegeven" (Joh 13, 15).

2. Vandaag wordt ons de gelegenheid geboden opnieuw onze blik te richten op deze weg van het heil: de weg tot heiligheid. En wij kunnen nadenken over twee persoon-

lijkheden die wij van nu af zaligen noemen: Josemaría Escrivá de Balaguer, priester en stichter van het Opus Dei, en Josefina Bakhita, dochter van de Liefde, Canossiaanse.

De Kerk wil de volledige waarheid over Christus dienen en verkondigen. Zij wil de uitdeelster van het volledige mysterie van haar Verlosser zijn. De weg naar het Rijk Gods gaat inderdaad via veel kwellingen, maar aan het einde ervan vindt men dan ook de deelname aan de glorie: de glorie die Christus ons geopenbaard heeft door zijn Verrijzenis.

De maat van die glorie wordt ons gegeven door het *nieuwe Jerusalem*, dat door de geïnspireerde woorden van de Openbaring van Johannes aangekondigd wordt: "Zie hier Gods woning onder de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn" (Apok 21, 3).

"Zie, Ik maak alles nieuw" (Apok 21, 5), zegt de verheerlijkte Heer. De weg naar de uiteindelijke "nieuwheid" van de hele schepping voert — hier op aarde — noodzakelijkerwijs langs het *nieuwe gebod*: "Gij moet elkaar liefhebben, zoals Ik u heb liefgehad" (Joh 13, 34). Dit nieuwe gebod bepaalde het

middelpunt van twee voorbeeldige kinderen van de Kerk, die nu, in deze vreugdevolle paastijd, zaligverklaard zijn.

3. Josemaría Escrivá de Balaguer, geboren in een diepgelovig gezin, ontdekte reeds in zijn jeugd de roeping van God tot een grotere overgave. Enkele jaren na zijn priesterwijding maakte hij een begin met de stichtingstaak waaraan hij zich 47 jaar vol liefde en met niet aflatende inzet zou geven ten bate van de priesters en leken die nu de Prelatuur van het Opus Dei vormen.

Het geestelijk en apostolisch leven van de nieuwe zalige was erop gebaseerd dat hij zich, door het geloof, kind van God in Christus wist. Dit geloof voedde zijn liefde tot de Heer, zijn drang tot evangeliseren, zijn blijdschap die er altijd was, ook bij grote beproevingen en moeilijkheden die hij heeft moeten overwinnen. "Het kruis opnemen is het geluk, de vreugde, vinden — zegt hij in een van zijn meditaties —; het kruis opnemen is zich vereenzelvigen met Christus, is Christus zijn en daarom kind van God".

Met bovennatuurlijke intuïtie heeft de zalige Josemaría zonder ophouden de universele roeping tot heiligheid en apostolaat verkondigd. Christus heeft allen geroepen heilig

te worden in de realiteit van het dagelijks leven; daarom is het werk ook een middel tot persoonlijke heiliging en apostolaat, wanneer men leeft in vereniging met Jezus Christus, want de Zoon van God heeft, door mens te worden, zich in bepaald opzicht verenigd met de hele werkelijkheid van de mens en met de hele schepping (vgl. *Dominum et Vivificantem*, nr. 50). In een maatschappij met een ongebreidelde zucht naar bezit van materiële zaken die verworden tot afgoden en motief om zich van God te verwijderen, heeft de nieuwe zalige ons eraan herinnerd dat diezelfde werkelijkheden, schepsels van God en van het menselijk vernuft, mits op juiste wijze gebruikt ter ere van God en ten dienste van de medemens, een weg kunnen worden voor de ontmoeting van de mensen met God. "Alle dingen van de wereld — leerde hij —, ook de aardse en tijdelijke activiteiten van de mensen, moeten naar God gebracht worden" (Brief, 19-3-1954).

"Uw Naam wil ik loven, mijn God, mijn Koning, voor altijd". Deze uitroep, die wij gezongen hebben in de tussenzang, is als een samenvatting van het geestelijk leven van de zalige Josemaría. Zijn grote liefde tot Christus, tot wie hij zich geheel aangetrokken voelde, brengt hem ertoe zich voor altijd aan

Zijne Heiligheid Johannes Paulus II tijdens de bewieroking van de relikwieën van de zalige Josemaría en de zalige Jozefina Bakhita.

Met bovennatuurlijke intuïtie heeft de zalige Josemaría zonder ophouden de universele roeping tot heiligheid en apostolaat verkondigd.

Hem toe te wijden en deel te nemen aan het mysterie van Zijn lijden, sterven en verrijzen. Tegelijkertijd brengt zijn kinderlijke liefde tot de Maagd Maria hem ertoe haar deugden na te volgen. "Uw Naam wil ik loven voor altijd": zie hier de hymne die op spontane wijze uit zijn ziel opwelde en die hem aanzette al het zijne en wat hem omringde aan God te offeren. Zijn leven was inderdaad vervuld van een christelijk humanisme, met het onmiskenbare zegel van goedheid, zachtmoedigheid van hart, en de verborgen smart waarmee God zijn uitverkorenen loutert en heiligt.

4. De actualiteit en verhevenheid van deze geestelijk boodschap, die zo diep in het Evangelie geworteld is, zijn duidelijk, zoals ook blijkt uit de vruchtbaarheid waarmee de Heer het leven en werk van Josemaría Escrivá gezegend heeft. Zijn geboorteland, Spanje, wordt geëerd met deze zoon, voorbeeldig priester die nieuwe apostolische horizonten wist te openen voor missionering en evangelisatie. Moge deze vreugdevolle viering een geschikte gelegenheid zijn om alle leden van de Prelatuur van het Opus Dei aan te sporen tot een grotere overgave in hun antwoord op de roeping tot heiliging en tot een meer edelmoedige deelname aan het leven van de Kerk door altijd *getuigen te zijn van de echte evangelische waarden*, wat vertaald wordt in een enthousiast apostolisch dynamisme, met bijzondere aandacht voor de armsten en meest noodlijdenden.

5. In de zalige Jozefina Bakhita vinden wij ook een uitmuntende getuige van de vaderlijke liefde van God en *een schitterend teken van de blijvende actualiteit van de zaligsprekingen*. Zij werd in 1869 geboren in Soedan. Als kind is zij door slavenhandelaars ontvoerd en een paar keer doorverkocht op de Afrikaanse slavenmarkten. Zij heeft de

Kardinaal Edouard Gagnon

Voorzitter van het Pauselijk Comité voor de Eucharistische Congressen (*Basiliek van de Heilige Maria "sopra Minerva", 19-5-1992*)

Mgr. Escrivá heeft zich er niet mee tevreden gesteld, persoonlijk de identificatie met Christus te bereiken: hij begreep dat hij de anderen naar God toe moest brengen (...). De aanwezigheid hier van zoveel gelovigen (...) is iets ongelooflijks, iets dat te danken is aan het geloof van de stichter van het Opus Dei (...). Heel het geheim van de doeltreffendheid van Mgr. Escrivá is geworteld in dit punt: hij wist te geloven in Jezus met een werkelijk buitengewone diepte (...). Dit geloof, omgezet in leven dankzij zijn persoonlijke omgang met Jezus - Jezus sprak tot hem; in enkele omstandigheden sprak Hij ook met hem op een zichtbare en concrete manier, maar onophoudelijk door middel van de Heilige Geest - deed hem de dingen zien zoals Jezus ze ziet en zoals de Vader ze ziet.

gruwelen gekend van een slavernij die diepe sporen van menselijke wreedheid in haar lichaam heeft achtergelaten. Ondanks deze ervaringen van smart bleef haar onschuld onaangetast en vol van hoop.

"Als slavin ben ik nooit wanhopig geweest - zo zei ze -, want in mijn binnenste voelde ik een mysterieuze kracht die mij ondersteunde." De naam Bakhita - zoals haar ontvoerders haar hadden genoemd - betekent Gelukkige, en zo was zij inderdaad, dank zij de God van iedere vertroosting, die haar altijd aan de hand voerde en samen met haar wandelde. Via de mysterieuze wegen van de goddelijke Voorzienigheid aangekomen in Venetië opende zij zich spoedig voor de genade. Het doopsel en, enige jaren later, de religieuze professie bij de Canossiaanse Zusters, die haar hadden opgenomen en onderricht, waren *het logische gevolg van de ontdekking van de evangelische schat*, waarvoor zij alles offerde, zelfs haar terugkeer na vrijlating naar haar geboorteland. Zoals Magdalena van Canossa wilde ook zij alleen voor God leven, en met een heldhaftige standvastigheid begaf zij zich met nederigheid en vertrouwen op de weg van de trouw naar de grootste liefde. Haar geloof was sterk, doorzichtig en vurig. "Weten jullie hoeveel vreugde het geeft God te kennen", herhaalde zij vaak.

6. De nieuwe zalige heeft 51 jaar als Canossiaanse religieuze doorgebracht. Zij liet zich leiden door de gehoorzaamheid in een dagelijks, nederig en verborgen engagement, dat rijk was aan echte naastenliefde en gebed. De inwoners van Schio, waar zij bijna de hele tijd woonde, ontdekten spoedig in hun "donker moedertje" - zo noemden ze haar - een vrijgevege menselijkheid, een buitengewone innerlijke kracht die meeslepend was. Haar leven werd in beslag genomen door een onophoudelijk gebed voor de missie, door een nederige en heldhaftige trouw aan haar naastenliefde, waardoor zij in de vrijheid van de kinderen Gods kon leven en die aan haar omgeving kon doorgeven.

In onze tijd waarin de ongeremde zucht naar macht, geld en genot zoveel wantrouwen, geweld en eenzaamheid veroorzaakt, stelt de Heer ons zuster Bakhita voor als een universele zuster, die ons het geheim openbaart van het meest authentieke geluk: de zaligsprekingen.

Zij heeft *een boodschap van heldhaftige goedheid* naar het beeld van de goedheid van de hemelse Vader. Zij heeft ons *een getuigenis van verzoening en van evangelische vergeving*

nagelaten, dat ongetwijfeld troost zal brengen aan de christenen van haar vaderland, Soedan, die zo zwaar beproefd worden door een conflict dat al vele jaren duurt en vele slachtoffers heeft gekost. Haar trouw en haar hoop zijn oorzaken van trots en dankbaarheid voor heel de Kerk. Op dit moment van strubbelingen gaat zuster Bakhita hen voor op de weg van de nabootsing van Christus, van een meer intensief christelijk leven en van onwankelbare verbondenheid met de Kerk. Tegelijkertijd wil ik opnieuw een warme aansporing richten tot de verantwoordelijken voor de situatie in Soedan, opdat zij de bevestigde idealen van vrede en saamhorigheid tot een goed einde brengen; opdat het respect voor de fundamentele rechten van de mens - en op de eerste plaats het op de vrijheid van godsdienst - wordt gegarandeerd voor allen, zonder etnische of godsdienstige discriminatie.

De situatie van honderdduizenden vluchtelingen van de zuidelijke streken, door de oorlog gedwongen huis en werk te verlaten, is enorm zorgwekkend; onlangs zijn zij verplicht ook de kampen te verlaten waar zij een zekere bijstand ondervonden, en zijn gedeporteerd naar woestijnplaatsen. Hun is zelfs de vrije doorgang verboden naar de hulpconvoois van de internationale organisaties. Hun situatie is tragisch en mag ons niet ongevoelig laten.

Met kracht spoor ik de internationale hulporganisaties aan hun goedwillende hulp, zo nodig en urgent, te blijven sturen.

Bij het begroeten van de hier aanwezige delegatie van de Kerk in Soedan richt ik, met mijn smeekbede, mijn vriendelijke groet tot heel de Kerk van dit land: tot de bisschoppen, tot de diocesane clerus en de missionarissen, tot de leken die in het pastoraat betrokken zijn, en ook tot de catechisten, deze edelmoedige en noodzakelijke medewerkers in de verbreiding van de Waarheid, het Woord en de Liefde van God. De bevolking van Soedan is altijd aanwezig in mijn hart en in mijn gebeden: aan de nieuwe zalige Jozefina beveel ik hen aan.

7. "Een nieuw gebod geef Ik u: gij moet elkaar liefhebben; zoals Ik u heb liefgehad, zo moet ook gij elkaar liefhebben. Hieruit zullen allen kunnen opmaken dat gij mijn leerlingen zijt: als gij de liefde onder elkaar bewaart" (*Joh 13, 34-35*).

Met deze woorden van Jezus besluit het Evangelie van de Mis van vandaag. In deze zin uit het Evangelie vinden wij de *synthese*

van heel de heiligheid, de heiligheid die Josemaría Escrivá de Balaguer en Jozefina Bakhita bereikt hebben via verschillende wegen die echter bij een en hetzelfde doel uitkomen. Beiden hebben God bemind met heel hun hart en hebben het bewijs geleverd van een liefde die zij beleefd hebben tot op heroïsche hoogte door middel van dienstwerk aan hun broeders de mensen. Daarom heeft de Kerk hen vandaag tot de eer der altaren verheven en houdt zij hen ons voor als voorbeelden van navolging van Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ieder van ons gegeven heeft (vgl. *Gal 2, 20*).

8. "Nu is de Mensenzoon verheerlijkt en God is verheerlijkt in Hem" (*Joh 13, 31*): *het paasmysterie van de heerlijkheid*. Door middel van de Mensenzoon verbreidt zich deze heerlijkheid over al het zichtbare en onzichtbare: "Uw werken zullen U prijzen, Heer, uw vromen zullen U loven; *zij roemen de glorie van uw heerschappij*" (*Ps 144, 10-11*). De Mensenzoon zegt: "Was het niet noodzakelijk... dat Hij dit lijden moest ondergaan om in de glorie binnen te gaan?" Deze zijn het die van generatie op generatie Christus zijn gevolgd: "Door middel van vele kwellingen zijn zij het rijk Gods binnengegaan".

"Uw rijk is een rijk voor alle eeuwen"

De Heilige Vader Johannes Paulus II en de bisschop prelaat van het Opus Dei, op 17 mei 1992, na de viering van de zaligverklaring.

WOORDEN VAN DE PAUS BIJ HET "REGINA CÆLI"

De vreugde van de Kerk

De Heilige Vader groet de zieken die de viering hebben bijgewoond dicht bij het altaar.

Geliefde broeders en zusters:

Het moment is aangebroken om de prachtige antifoon van het *Regina cæli* te bidden, die op schitterende manier de vreugde uitdrukt van de Moeder van de Heer vanwege de Verrijzenis van haar Zoon, en, met haar en in haar, de vreugde van de Kerk en van ons allen.

Vandaag verheugt de Kerk zich met Maria op bijzondere wijze bij het zien van de verheffing tot de eer der altaren van de zalige Josemaría Escrivá de Balaguer en van de zalige Jozefina Bakhita.

De Kerk verheugt zich om beiden, omdat zij elkaar vandaag op het Sint-Pietersplein hebben ontmoet. Het is een ontmoeting die veel voor ons en voor heel de wereld betekent.

Deze broeder en deze zuster van ons in Christus hebben hun geestelijk leven voortdurend gevoed met een vurige en echte devotie tot de Moeder van God.

Ook in de laatste momenten van zijn aardse leven richtte Monseigneur Escrivá zijn intense blik op het schilderij van Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe, dat in zijn kamer hing, om zich aan haar

moederlijke voorspraak aan te bevelen en om haar te vragen dat zij hem zou begeleiden naar de ontmoeting met God. Op soortgelijke wijze waren de laatste woorden van Zuster Bakhita een verwonderde uitroep tot Maria: "*La Madonna, la Madonna!*", riep zij uit, terwijl een glimlach haar gelaat verlichtte. Daarom is hun ontmoeting vandaag bij deze zaligverklaring op het Sint-Pietersplein zo betekenisvol voor de Kerk.

Ook wij worden, naar hun beider voorbeeld, uitgenodigd om naar Maria te blikken en haar aan te roepen, vooral in deze maand die aan haar is gewijd, op bijzondere wijze door het bidden van de heilige Rozenkrans. In dit gebed leidt Maria onze overweging naar de belangrijkste mysteries van de Verlossing. Welnu, zo moet het geloof van Maria ook ons geloof zijn; en haar vreugde moet ook de onze zijn.

En omdat zij "*causa nostræ lætitiæ*" is, laten wij ons inspannen opdat wij ook de vreugde van Maria zijn, om met haar, de Koningin van de Hemel, het gelukzalige Vaderland te bereiken.

Ook in de laatste momenten van zijn aardse leven richtte Monseigneur Escrivá zijn intense blik op het schilderij van Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe

DANKMIS

Na iedere zaligverklaring komt de Kerk bijeen in dankgebed tot God voor de wonderen die Hij heeft verricht in het leven van zijn heiligen. Het is traditie dat de dagen erna dankmissen worden gevierd en de Paus audiëntie verleent aan de pelgrims.

Mgr. Alvaro del Portillo tijdens de aanreiking van de offergaven in de dankmis op het Sint-Pietersplein, op 18 mei 1992.

In het betreffende geval was het aantal gelovigen dat naar Rome was gekomen om de zaligverklaring van Josemaría Escrivá zo groot dat het onmogelijk was dat zij allen zouden passen in een kerk of basiliek van Rome voor de eerste dankmis. Hetzelfde probleem deed zich voor bij de audiëntie met de Paus: de capaciteit van de Aula Paulus VI bleek totaal onvoldoende. In deze omstandigheden dacht men beide bijeenkomsten te organiseren in het Olympisch Stadion, en men legde dit project voor aan de Heilige Stoel ter goedkeuring. Enkele dagen later werd vanuit het Vaticaan meegedeeld dat, als absoluut buitengewone oplossing, de Prelaat van het Opus Dei op maandag 18 mei het pauselijk altaar zou kunnen gebruiken dat voorbereid zou worden voor de twee zaligverklaringen van 17 mei op het Sint-Pietersplein. Tevens werd verzocht dat men op zondagmiddag zou meehelpen de stoelen op het plein te ordenen die 's morgens gebruikt waren bij de zaligverklaring van Josemaría Escrivá en Jozefina Bakhita. Aldus concelebreerde Mgr. Alvaro del Portillo, bisschop prelaat van het Opus Dei, met zijn vicaris-generaal en de vicarissen van de verschillende landen waar het Opus Dei werkt. De viering had plaats vóór de audiëntie met de Paus.

Hier worden achtereenvolgens afgedrukt de homilie van de prelaat van het Opus Dei, zijn begroeting van de Paus en de toespraak van de Paus tot de pelgrims.

HOMILIE VAN DE PRELAAT VAN HET OPUS DEI OP HET SINT-PIETERSPLEIN

Hoe vaak heb ik hem horen uitroepen, vooral in de laatste jaren van zijn leven: vultum tuum, Domine, requiram! ⁵, ik verlang uw aangezicht te aanschouwen, Heer!

1. Met zeer grote vreugde zijn wij gisteren aanwezig geweest bij de zaligverklaring van de stichter van het Opus Dei, Josemaría Escrivá de Balaguer, en van Moeder Jozefina Bakhita, Zuster van de Liefde, Canossiaanse. Vandaag heb ik, dankzij de welwillendheid van paus Johannes Paulus II, de vreugde om voor te gaan in deze plechtige concelebratie van dankzegging tot de allerheiligste Drie-vuldigheid en ter ere van de zalige Josemaría.

De woorden van de heilige Schrift die wij zojuist gehoord hebben in de eerste lezing spreken ons over een immense menigte van heiligen die in de Hemel uitroepen: *Alleluia! Het heil, de glorie en de macht zijn aan onze God!* ¹ Het is de uitroep van lofprijzing die ook ontspruit uit onze zielen, verenigd met de hemelse Kerk: een werkelijk intieme vereniging, want het bovennatuurlijk leven, dat de gelukzaligen definitief bereikt hebben, is ook ons leven. God heeft ons geroepen om *gelijkvormig te zijn aan het beeld van zijn Zoon* ², en de Heilige Geest naar onze harten gestuurd om ons om te vormen tot een **andere Christus, Christus zelf**, zoals de zalige Josemaría graag zei ³.

Nu reeds zijn wij kinderen van God – schrijft de heilige Johannes –, en wat wij zullen zien, is nog niet geopenbaard; maar wij weten dat wanneer het geopenbaard wordt, wij aan Hem gelijk zullen zijn omdat wij Hem zullen zien zoals Hij is ⁴. De zin van ons goddelijk kinschap in Christus, waarvan het hele leven en de prediking van de zalige Josemaría Escrivá de Balaguer doordrongen was, wekte in zijn ziel het vurige verlangen om God te aanschouwen.

Hoe vaak heb ik hem horen uitroepen, vooral in de laatste jaren van zijn leven: *vultum tuum, Domine, requiram!* ⁵, ik ver-

lang uw aangezicht te aanschouwen, Heer! Dit verlangen spoorde hem aan tot een voortdurende omgang met God in alle omstandigheden: in het werk en in de rust, in de eenzaamheid van het gebed en in het priesterlijk gesprek met de zielen, in de blijdschap en in de smart die altijd in vreugde werd omgezet omdat hij in het lijden het kruis van Christus wist te zien. De liefde tot het kruis liet hem tot in het diepst deze geïnspireerde woorden van de heilige apostel Paulus begrijpen: *Intussen weten wij dat God in alles het heil bevordert van die Hem liefhebben* ⁶. Bij iedere wederwaardigheid was zijn reactie altijd: **omnia in bonum!**: alles bevordert het heil!

2. Enkele weken voordat de Heer hem riep om definitief te genieten van Zijn aanwezigheid, zei hij ons: **wij moeten (...) in de Hemel zijn en op aarde, altijd. Niet "tussen" de Hemel en de aarde, want we zijn van de wereld. In deze wereld en in het Paradijs tegelijkertijd (...), vergoddelijkt, maar wetend dat we van de wereld zijn** ⁷. Langs deze weg van beschouwing te midden van de aardse bezigheden leidde de Heilige Geest de zalige Josemaría tot de hoogste toppen van het mystieke leven, tot de vereniging met de goddelijke Drieëenheid. De kinderlijke dialoog met God werd dan zo intiem, dat – zoals hij zelf uitlegde – **woorden overbodig worden, want de taal kan zich niet meer uitdrukken; het verstand komt reeds tot rust. Men overdenkt niet meer, men ziet! En de ziel barst los in een nieuw gezang, want men voelt en weet dat ook God liefdevol en op ieder moment naar ons kijkt. Ik heb het niet – zo voegde hij eraan toe – over buitengewone situaties. Het zijn, het kunnen heel goed zijn, gewone verschijnselen van onze ziel: een dwaasheid van liefde die, zonder spektakel, zonder buitensporigheden, ons leert te lijden en te leven, want God schenkt ons de Wijsheid** ⁸.

(1) Apok 19, 1. (Eerste lezing).

(2) Rom 8, 29. (Tweede lezing).

(3) Vgl. J. Escrivá, *Als Christus nu langskomt*, nr. 104.

(4) 1 Joh 3, 2.

(5) Vgl. Ps 27 (26), 8.

(6) Rom 8, 28. (Tweede lezing).

(7) J. Escrivá, *Meditatie In eenheid versmolten*, 27-3-1975.

(8) J. Escrivá, *Vrienden van God*, nr. 307.

Kardinaal Ugo Poletti

Plebaan van de Basiliek van de Heilige Maria de Meerdere (Homilie, gelezen door Mgr. Juan Larrea, aartsbisschop van Guayaquil, Basiliek van de Heilige Maria de Meerdere, 20-5-1992)

De devotie tot onze Moeder was in de spiritualiteit van de zalige Josemaría geworteld met zo'n theologische diepte en kinderlijke liefde, dat het christen zijn – kind van God in Christus –, in zijn leven en leer, het mariaal zijn – kind van Maria – vooronderstelt. Daarom kunnen we zonder angst voor overdrijving zeggen, dat de rijkdom van zijn mariale vroomheid reeds een schat is voor de gehele Kerk.

BOEKEN VAN DE ZALIGE JOSEMARIA ESCRIVÁ NEDERLANDSTALIGE UITGAVEN

Voor een korte inhoudsbeschrijving: zie blz. 18.

De Weg. Een verzameling van korte overwegingen over het christelijk leven voor degenen die de goddelijke betekenis zoeken van het alledaagse bestaan. « Een handleiding voor heiligheid, vol warm begrip » (L'Osservatore Romano). 3.500.000 exemplaren verkocht, in 39 talen.

De Voor. Edelmoedigheid, durf, vreugde, oprechtheid, natuurlijkheid, trouw, vriendschap, zuiverheid, verantwoordelijkheid... en meer deugden worden hier belicht in 1000 meditatiepunten. De stijl is direkt en aantrekkelijk, zoals in **De Weg**. Posthuum verschenen.

De Heilige Rozenkrans. « Prijs Maria met je lippen..., wees klein... ». Innemende overwegingen over elk van de 15 mysteries van de Rozenkrans. Met 15 fraaie kleuren-illustraties van de Italiaanse schilder L. Lotto (1539).

De Kruisweg. De beschouwing van elk van de 14 staties is gevolgd door 5 meditatiepunten, die van dit werk een compleet gebedsboek maken. Prachtig geïllustreerd met de kruiswegstaties van de kathedraal van Antwerpen. Posthuum verschenen.

Als Christus nu langs komt. Homilieën aan de hand van het liturgisch jaar. De schrijver leeft zich in het Evangelie in en brengt zo de lezer tot een liefdevolle omgang met Christus en met Maria, en tot meer inzicht in zijn dagelijks leven als christen.

Gesprekken met mgr. Escrivá. De taak van de leek, de vrouw, kerkelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, pluralisme, godsdienstvrijheid, universaliteit en democratisering, opvoeding van kinderen, het Opus Dei: vragen van journalisten, en antwoorden van mgr. Escrivá. Geïllustreerd.

Panoramisch zicht op het Sint-Pietersplein, op 18 mei 1992, gedurende de plechtige dankmis naar aanleiding van de zaligverklaring van de stichter van het Opus Dei, voorgedaan door Mgr. Alvaro del Portillo.

het is mogelijk op en tevens Christus te blijven. Het is op aarde te leven, len in de wereld en et gewone leven te id om God te ont andere zielen naar innenuit de mense- en met de geest van de Vader al onze vereniging met het enteel vernieuwd

heiliging in, vanuit nselijke realiteiten ctueel in de situatie l. dringend dat de

Dogm. Const. *Lumen*

me geschriften, nr. 673.

de Mis t.e.v. de zalige : *De Cultu divino et* prot. CD 537/92).

Mis).

in de Mis t.e.v. de zalige mgr. *De Cultu divino et* prot. CD 537/92).

in Heiligverklaring, *De-ugden van de Dienaar* le Balaguer, 9-4-1990, 455.

HOMILIE OP HET S

Hoe vaak heb ik hem horen uitroepen, vooral in de laatste jaren van zijn leven: *vultum tuum, Domine, requiram!*⁵, ik verlang uw aangezicht te aanschouwen, Heer!

1. Met zeer groten aanwezig gewen van de stichter van Escrivá de Balaguer Bakhita, Zuster van Vandaag heb ik, even van paus Johannes voor te gaan in de van dankzegging en vuldigheid en ter e

De woorden van wij zojuist gehoord spreken ons over heiligen die in de *Het heil, de glorie God!*¹ Het is de ook ontspruit uit de hemelse Kerk vereniging, want dat de gelukzaligen, is ook ons leven om *gelijkvorm zijn Zoon*², en de harten gestuurd om een **andere Christ** zalige Josemaría g

Nu reeds zijn schrijft de heilige zullen zien, is nu wij weten dat wordt, wij aan Hem, wij Hem zullen zien ons goddelijk kind het hele leven en Josemaría Escrivá was, wekte in zijn om God te aansch

Hoe vaak heb vooral in de laatste *vultum tuum, Do*

Kardinaal Ugo Pole

Plebaan van de Basiliek van Maria de Meerdere (Homilie, gelezen door aartsbisschop van Guayaquil, Basiliek Maria de Meerdere, 20-5-1

De devotie tot onze Moeder was in de sp Josemaría geworteld met zo'n theologische die dat het christen zijn – kind van God in Christus het mariaal zijn – kind van Maria – vooronder we zonder angst voor overdrijving zeggen, de mariale vroomheid reeds een schat is voor de

Belangstellenden kunnen zichzelf - en ook familie en bekenden - van toezending verzekeren door een of meerdere hokjes hieronder aan te kruisen.

- Ik wens op de verzendlijst te worden geplaatst.
- Zend mij nog ..... exemplaren voor persoonlijke verspreiding.
- Verzoeken een proefexemplaar te zenden aan onderstaande adressen:

1) Dhr./Mvr./Mej. ....

Straat ..... nr. ....

Postcode ..... Plaats .....

2) Dhr./Mvr./Mej. ....

Straat ..... nr. ....

Postcode ..... Plaats .....

Ruimte bestemd voor mededelingen van de lezer

Plaatsgebrek? Zend ons een aanvullend lijstje op eigen papier. Hartelijk dank!

NA INVULLEN DEZE BON OPSTUREN NAAR:
(s.v.p. in gefrankeerde enveloppe)

Stichting De Boog
Herenstraat 41-43, 3512 KB UTRECHT

Mijn hart raakt ontroerd nu ik hier met diepe dankbaarheid jegens God mag getuigen dat ik gedurende veertig jaar, dag in dag uit, het heilige leven van de zalige Josemaría heb meegemaakt, zijn liefde tot God en tot alle mensen, zijn heldhaftige beantwoording aan de genade van Christus, die God overvloedig schenkt aan wie nederig zijn⁹.

Ik ben getuige geweest van hoe hij met heldhaftige offervaardigheid het programma van Johannes de Doper in praktijk bracht: *Hij moet groeien en ik moet kleiner worden*¹⁰, tot de top bereikt wordt waar de ziel met Sint-Paulus uitroept: *voor mij is het leven Christus*¹¹; *ik leef, maar niet ik leef, het is Christus die leeft in mij*¹².

*Kijkend naar het leven van hen die Christus trouw volgden – leert het Tweede Vaticaans Concilie – bewegen ons nieuwe impulsen om de toekomstige stad te zoeken (vgl. Hebr 13, 14 en 11, 10) en leren wij tegelijkertijd de veiligste weg waarlangs wij tussen de aardse wisselvalligheden de volmaakte eenheid met Christus kunnen bereiken*¹³.

De door de zalige Josemaría bereikte heiligheid vormt geen onmogelijk ideaal; het is een voorbeeld dat niet alleen aan enkele uitverkoren zielen wordt voorgesteld maar aan ontelbare christenen, die door God geroepen zijn om zich te heiligen in de wereld: in hun beroepswerk, hun gezin en hun sociale omgeving. Het is een verhelderend voorbeeld dat aantoonde dat de dagelijkse bezigheden geen hindernis zijn voor de ontwikkeling van het geestelijk leven, maar kunnen en moeten worden omgevormd tot gebed; hij zelf merkt schriftelijk op in zijn persoonlijke aantekeningen, met zekere verrassing, dat hij 'trilde' van liefde tot God juist **op straat, in het lawaai van de auto's en het openbaar vervoer, en van de mensen; zelfs tijdens het lezen van de krant**¹⁴. Het gaat om een bijzonder nabij voorbeeld, want de zalige Josemaría heeft onder ons geleefd: velen van de hier aanwezigen hebben hem persoonlijk gekend. Hij deelde intens in de angsten van onze tijd, en juist in de dagelijkse activiteiten heeft hij, door middel van de trouwe vervulling van de dagelijkse plichten in de Geest van Christus¹⁵, de heiligheid bereikt.

3. Wij hebben zojuist in het Evangelie van de Mis de slotwoorden gehoord van het verhaal van de wonderbare visvangst: de Apostelen *lieten alles achter en volgden Hem*¹⁶. Het onderricht is duidelijk: om Christus te volgen is het nodig alles achter te laten. De zalige Josemaría beantwoordde aan deze eis zonder aarzeling, en leerde dat het mogelijk is deze geheel te vervullen midden in de wereld. Ja!, het is mogelijk *van de wereld te*

zijn, zonder werelds te zijn; het is mogelijk op ieders eigen plaats te blijven en tevens Christus te volgen en in Hem te blijven. Het is mogelijk **in de hemel en op aarde te leven, contemplatief te zijn midden in de wereld** en de omstandigheden van het gewone leven te maken tot een gelegenheid om God te ontmoeten; tot een middel om andere zielen naar God te brengen en van binnenuit de menselijke samenleving te bezielen met de geest van Christus, door aan God de Vader al onze werken op te dragen in vereniging met het Kruisoffer, dat sacramenteel vernieuwd wordt in de Eucharistie¹⁷.

Deze boodschap van heiliging *in, vanuit en door middel van* de menselijke realiteiten is op providentiële wijze actueel in de situatie van onze tijd¹⁸. Het is nl. dringend dat de

Panoramisch zicht op het Sint-Pietersplein, op 18 mei 1992, gedurende de plechtige dankmis naar aanleiding van de zaligverklaring van de stichter van het Opus Dei, voorgedaan door Mgr. Alvaro del Portillo.

(9) Vgl. 1 Petr 5, 5; Jak 4, 6.

(10) Joh 3, 30.

(11) Fil 1, 21.

(12) Gal 2, 20.

(13) Tweede Vaticaans Concilie, Dogm. Const. *Lumen gentium*, nr. 50.

(14) J. Escrivá, 26-3-1932, in *Intieme geschriften*, nr. 673.

(15) Vgl. Openingsgebed van de Mis t.e.v. de zalige Josemaría Escrivá (*Congr. De Cultu divino et disciplina Sacramentorum*, prot. CD 537/92).

(16) Lc 5, 11. (*Evangelie van de Mis*).

(17) Vgl. gebed over de gaven van de Mis t.e.v. de zalige Josemaría Escrivá. (*Cgr. Congr. De Cultu divino et disciplina Sacramentorum*, prot. CD 537/92).

(18) Congregatie voor Zalig- en Heiligverklaring, *Decreet over de heldhaftige deugden van de Dienaar Gods* Josemaría Escrivá de Balaguer, 9-4-1990, AAS 82 (1990), blz. 1450-1455.

De zalige Josemaría wilde altijd voor de eer van God leven, en alle aardse realiteiten tot dit doel leiden.

wetenschappelijke en technische ontwikkeling niet verloopt volgens de eenvoudige en binnenwereldse *cultuur van de materiële welvaart*, maar volgens een cultuur van – zo zouden we kunnen zeggen – het integrale welzijn: van heel de mens en van alle mensen, om het Rijk van Christus op aarde op te bouwen: een *rijk van gerechtigheid, van liefde en van vrede*¹⁹. Dit rijk, waarvan de Kerk de draagster is, begint in het hart van de mens en verspreidt zich vandaar naar de gezinnen, het beroepswerk en de sociale omgeving. Met woorden van paus Johannes Paulus II, uit zijn eerste encycliek: deze wereld van ons *met haar wetenschappelijke en technische veroveringen (...) is tevens de wereld die "kreunt en barensweeën lijdt"* (Rom 8, 22) en *"vurig verlangt naar de openbaring van Gods kinderen"* (Rom 8, 19)²⁰. Het lijdt geen twijfel: **deze wereldcrises zijn evenzovele vragen naar heiligen. God wenst een handvol van "Zijn" mensen in iedere menselijke activiteit. – En dan... pax Christi in regno Christi, de vrede van Christus in het rijk van Christus**²¹.

4. Al zeer jong begreep de zalige Josemaría, met goddelijk licht, dat de schepping, de verlossing en de heiliging van de wereld de ineenvlechting van één enig eeuwig project van de heilige Drieëenheid vormt, die alle dingen heeft gericht op de glorie van de Vader, en ze tot dat doel leidt door middel van de Zoon, met de kracht van de Heilige Geest. Reeds in de jaren dertig vatte hij in het kort het programma van zijn leven samen alsook de bestaansredenen van het Opus Dei: **Wij moeten aan God alle eer geven. Hij wil het: *gloriam meam alteri non dabo, mijn glorie geef ik niet aan een ander* (Jes 42, 8). En daarom willen wij dat Christus heerst, want *per ipsum, et cum ipso, et in ipso, est tibi Deo Patri Omnipotenti in unitate Spiritus Sancti omnis honor et gloria: door***

Kardinaal Johannes Willebrands

Emeritus voorzitter van de Pauselijk Raad voor de bevordering van de eenheid van de christenen
(Basiliek van de Heilige Clemens, 19-5-1992)

Voor U en voor heel de Kerk heeft de persoon van de stichter van het Opus Dei een bijzondere betekenis. Hij heeft U onderricht in de Weg voor uw leven, de Weg die Jezus Christus is. Deze Weg heeft hij voor onze tijd bewezen, beschreven, geleefd met menselijk enthousiasme en geestelijke vurigheid. De beschrijving die de apostel Paulus geeft van zijn tegenslagen, zijn vreugde, zijn leven met God door Christus Jezus, in de kracht en inspiratie van de Heilige Geest, vindt een eigen vorm en werkelijkheid in Josemaría.

Hem, en met Hem, en in Hem zij aan U God Almachtige Vader alle eer en glorie. En een vereiste voor Zijn glorie en Zijn rijk is dat allen, met Petrus, naar Jezus gaan door Maria²².

De zalige Josemaría wilde altijd voor de eer van God leven, en alle aardse realiteiten tot dit doel leiden. Daarom zocht hij met heel zijn ziel de vereniging met Christus, door middel van Maria, en hij bereikte het omdat hij uit heel zijn hart de Kerk en de Paus beminde en die hij met heel zijn leven diende. Ik hoef slechts in herinnering te brengen de eerste keer dat hij naar Rome kwam, en zijn emotie bij het ontwaren van de koepel van de Sint-Pieter en bij het bidden van de geloofsbelijdenis. Die nacht bracht hij geheel door in gebed, met de blik gericht op de ramen van de kamers van de heilige Vader, die op weinig afstand te zien waren vanaf het balkon van het huis waar wij woonden, aan het plein van Città Leonina. Deze geest van gebed in volharding en boete, deze liefde voor de Kerk en de Paus, heeft hij in ontelbare zielen ingeprent, en van deze geest willen wij vandaag een bijzondere uiting zijn.

Laten wij met ontroering en dankzegging de voorspraak van de zalige Josemaría inroepen, opdat ook wij de heiligheid bereiken via de veilige weg, die onze Moeder Maria is. Paus Paulus VI riep Maria uit tot *Mater Ecclesiae*, Moeder van de Kerk²³, en paus Johannes Paulus II heeft met haar beeltenis dit geweldige Sint-Pietersplein willen verlichten, dat zijn armen opent voor de hele mensheid. Door middel van haar moederlijke bemiddeling ontvangen wij de genade van de Heilige Geest die ons tot leden van Christus maakt in de Kerk.

Christus, Maria, de Paus: drie namen, nauw met elkaar verbonden in het hart van de zalige Josemaría, die zijn apostolische ijver wilde samenvatten in dit zo dikwijls herhaalde verlangen dat ook wij nu weer tot het onze maken: ***Omnes cum Petro ad Iesum per Mariam!***, allen met Petrus – met de Paus en de Kerk – naar Jezus door Maria! Amen.

(19) Altaarmissaal, Hoogfeest van Christus, Koning van het heelal, Profatie.

(20) Johannes Paulus II, enc. *Redemptor hominis*, 4-3-1979, nr. 8.

(21) J. Escrivá, *De Weg*, nr. 301.

(22) J. Escrivá, *Instructie*, 19-3-1934, nr. 36-37.

(23) Paulus VI, Slottoespraak van de derde zitting van het Tweede Vaticaanse Concilie, 21-11-1964, AAS 56 (1964), blz. 1015.

AUDIËNTIE MET DE PELGRIMS

Begroeting van de paus door de prelaat van het Opus Dei

Heilige Vader,

Een diepe vreugde ervaar ik, nu ik het woord mag nemen en me mag richten tot Uwe Heiligheid. Ik doe dit in naam van de duizenden gelovigen, priesters en leken, van de Prelatuur van het Opus Dei, en van de medewerkers en vrienden van het Werk, die vanuit de vijf continenten in Rome bijeen zijn gekomen om de zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer, stichter van het Opus Dei, bij te wonen. Ik weet, dat ik ook al diegenen vertegenwoordig, nog talrijker, die niet naar de Eeuwige Stad konden komen, maar zich op geestelijke wijze hier op het Sint-Pietersplein aanwezig weten en zich met ons verenigen in trouwe adhesie aan en kinderlijke genegenheid jegens de Paus.

Sta me toe, Heilige Vader, dat ik uit naam van hen allen, waarbij ik tevens de gevoelens vertolk van de ontelbare personen die hun toevlucht nemen tot de voorspraak van de zalige Josemaría Escrivá, U bedank voor de plechtige ceremonie van de zaligverklaring die Uwe Heiligheid op deze zelfde plaats heeft voorgezeten.

De groeiende verspreiding van de privédevotie tot de stichter van het Opus Dei is in het Decreet over zijn heldhaftige deugden gedefinieerd als *"een echt fenomeen van volksvroomheid"*. Vanaf nu, na zijn verheffing tot de eer der altaren, zal het aantal van degenen die een doeltreffende geestelijke hulp zullen ontvangen door middel van de openbare ere-

dienst, het voorbeeld en de leer van de zalige Josemaría, nog meer toenemen. Het voornaamste motief van onze vreugde en onze dankbaarheid jegens God en jegens Uwe Heiligheid voor de zaligverklaring van onze zeer geliefde Stichter wortelt precies in het grote goed dat zij niet alleen voor het Opus Dei met zich mee zal brengen, maar voor heel de Kerk.

Dit gevoel is een direct gevolg van hetgeen we hebben geleerd en voortdurend gehoord van de lippen van de zalige Josemaría, die placht te herhalen: **de enige ambitie,**

Mgr. Alvaro del Portillo, bisschop prelaat van het Opus Dei, begroet de Heilige Vader in het begin van de audiëntie van 18 mei 1992.

Kardinaal Sebastiano Baggio
Camerlengo van de Heilige Roomse Kerk
(Basiliek van de Heilige Maria "in Vallicella", 20-5-1992)

De zalige Josemaría Escrivá heeft zijn stichtingswerk met een totale zuiverheid van bedoeling verwezenlijkt. Het enige wat hem interesseerde was de eer van God, en dat verklaart zijn diepe liefde voor de vrijheid, een typische trek van zijn leven en van zijn prediking (...)

Voor de zalige Josemaría Escrivá is de eenheid van de Kerk niet alleen uiterlijk, maar ook bepalend voor ieder echt apostolaat. Er komen ons nieuwe motieven voor de geest om God dank te zeggen voor deze eenheid van het apostolaat, die het Opus Dei, de weg volgend die door de zalige Josemaría Escrivá is gebaad, met zo'n grote intensiteit vanaf het begin heeft beleefd. Een eenheid die een passende institutionele uitdrukking heeft gevonden in de oprichting van het Opus Dei tot personele prelatuur. De bisschopswijding van de Prelaat heeft ertoe bijgedragen om aan te tonen dat het Opus Dei geworteld is in de bron zelf van de apostolische eenheid: het bisschoppencollege dat – *cum Petro et sub Petro* – het College der Apostelen opvolgt.

De Heilige Vader omhelst Mgr. Alvaro del Portillo, voor het begin van de audiëntie van 18 mei 1992.

het enige verlangen van het Opus Dei en van ieder van zijn kinderen is de Kerk te dienen zoals de Kerk gediend wil worden ¹.

Deze dienst vereist, zoals iedere werkelijke dienstbaarheid in de Kerk, de eenheid met de Herders die de Heilige Geest (...) als bisschoppen heeft aangesteld om de Kerk van God te hoeden, die Hij met Zijn bloed ² heeft verworven, en op een speciale manier met de opvolger van Petrus, beginsel en zichtbaar fundament van de eenheid van de Kerk ³. De zalige Josemaría Escrivá heeft ons aangezet om altijd de eenheid met de Paus te beschouwen in zijn diepe theologische inhoud en die tevens te beleven met een allerbeminlijkste eis van effectieve en affectieve eenheid. Nu ik de gevoelens vertolk van al diegenen die ik hier vandaag vertegenwoordig, kan ik me tot de Heer richten en me, eens te meer, de uitroep eigen maken van de zalige Josemaría: **Dank U, mijn God, voor de liefde tot de Paus die U in mijn hart hebt gelegd** ⁴.

Heilige Vader: op deze dag waarop wij door een zeer gelukkige samenloop van omstandigheden de 72ste verjaardag van Uwe Heiligheid vieren, vernieuw ik mijn volledige persoonlijke verbondenheid en die van de hele Prelatuur van het Opus Dei jegens de Zetel van Petrus. Sta me toe dat ik u onze felicitatie aanbied met de klassieke Latijnse uitdrukking, die een aanroep van de Heer en van zijn allerheiligste Moeder wil zijn: *ad multos annos!* En nadat ik u opnieuw uit heel mijn hart heb bedankt, vraag ik voor mij en voor al degenen die met vreugde deelnemen aan de zaligverklaring van Josemaría Escrivá de sterkte van de Apostolische Zegen.

(1) Brief, 31-5-1943, nr. 1.

(2) Hand 20, 28.

(3) Vgl. *Lumen gentium*, nr. 23.

(4) J. Escrivá, *De Weg*, nr. 573.

Kardinaal Angelo Sodano

Staatssecretaris van Zijne Heiligheid
(Basiliek van Sint Paulus buiten de muren, 20-5-1992)

Het is Petrus die het schip stuurt voor de wonderbare visvangst. Zo was het gisteren en zo is het vandaag. De opvolger van Petrus is degene die het schip van de Kerk bestuurt over de zeeën van de menselijke geschiedenis; het is de Paus die van de Heilige Geest voor zijn ambt de steun ontvangt in zijn dienst om de broeders te bevestigen in het geloof (vgl. *Lc* 22, 32). Dit besef van eenheid met de Paus was diep geworteld in het leven van de zalige Josemaría (...). De zaligverklaring van Mgr. Escrivá, geliefde broeders en zusters, is een geschikt moment dat God ons aanbiedt om onze edelmoedige overgave aan de verkondiging en het apostolisch getuigenis opnieuw te bekrachtigen.

TOESPRAAK VAN DE HEILIGE VADER TOT DE PELGRIMS

1. Ik bedank Monseigneur Alvaro del Portillo hartelijk voor de kinderlijke genegenheid waarmee hij zich zojuist tegenover mij heeft geuit in naam van allen die hier van overal bijeen zijn gekomen op het Sint Pietersplein en in naam van de talrijke gelovigen, medewerkers en vrienden van het Opus Dei. Tot hem richt ik een welgemeende groet, die tevens bestemd is voor de overige leden van het Episcopaat en voor alle aanwezigen.

Jullie zijn vol vreugde over de zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer, omdat jullie er vertrouwen in hebben dat zijn verheffing tot de altaren, zoals zojuist door de prelaat van het Opus Dei gezegd is, een grote weldaad zal betekenen voor de Kerk. *Ook ik deel dit vertrouwen*, want ik ben er inderdaad van overtuigd, zoals ik in de Apostolische Exhortatie *Christifideles laici* heb geschreven, dat "heel het volk Gods, en met name de leken-gelovigen, nu nieuwe modellen van heiligheid kunnen vinden evenals nieuwe getuigenissen van het op heldhaftige wijze beleven van de deugden in de gewone en dagelijkse omstandigheden van het menselijk bestaan" (nr. 17). Hoe zou ik geen voortreffelijk getuigenis van de christelijke heldhaftigheid in de uitoefening van de gewone menselijke activiteiten kunnen zien in het voorbeeld, het onderricht, en de werken van de zalige Josemaría Escrivá?

De universele roeping tot heiligheid en apostolaat is, zoals jullie goed weten, één van de punten die het leergezag van het Tweede Vaticaans Concilie het meest heeft benadrukt (vgl. Dogm. const. *Lumen gentium*, nr. 40-42;

Decr. *Apostolicam actuositatem*, nr. 1-4). Zoals reeds anderen voor hem, begreep de zalige Josemaría, dankzij het licht van God, dat deze universele roeping niet alleen een leer was die vooral onder de leken-gelovigen verkondigd en verspreid moest worden, maar ook en vooral de kern zelf was van een actieve inzet in zijn pastorale bezigheid. Aldus begon de jonge priester Josemaría Escrivá met edelmoedige beantwoording aan de goddelijke genade zijn werk in een veld vol moeilijkheden. Zijn trouw maakte het de Heilige Geest mogelijk hem tot de toppen van de persoonlijke eenwording met God te leiden, met als gevolg een buitengewone apostolische vruchtbaarheid. De Heer heeft hem inderdaad reeds tijdens zijn leven op aarde aanmoedigende vruchten van zijn apostolaat doen aanschouwen, die Josemaría uitsluitend aan de goddelijke goedheid toeschreef, omdat hij zichzelf altijd als een "ongeschikt en doof instrument" beschouwde, hiermee blijk gevend van zijn buitengewone nederigheid, in zoverre dat hij zichzelf aan het einde van zijn leven nog "als een stamelend kind" zag.

Een nieuwe oproep tot heiligheid

2. De zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer geeft mij de kans om deze aangename ontmoeting, te hebben met jullie, dierbare priesters en leken. Jullie zijn als pelgrims in groten getale naar Rome gekomen om mee te doen aan deze tastbare uiting van geloof en kerkelijke gemeenschap.

Paus Johannes Paulus II, even voor de audiëntie van 18 mei 1992, toegejuicht door de pelgrims die de zaligverklaring bijwoonden.

Jullie zijn vol vreugde over de zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer, omdat jullie er vertrouwen in hebben dat zijn verheffing tot de altaren, zoals zojuist door de prelaat van het Opus Dei gezegd is, een grote weldaad zal betekenen voor de Kerk.

Kardinaal Camillo Ruini

Vicaris van de Paus voor het bisdom van Rome en
Voorzitter van de Italiaanse bisschoppenconferentie
(Basiliek van Sint Jan van Lateranen, 19-5-1992)

Zich heiligen te midden van de wereld: de zalige Josemaría heeft dit ideaal volledig belichaamd, en met zijn voorbeeld geleerd om dat mogelijk te maken daar waar de levensbelangen samenvloeien van onze huidige geschiedenis, die zo gevoelig is voor de waarde van het werk als middel om de waardigheid van de mens en de sociale vooruitgang te bevorderen (...). Deze – diep evangelische – boodschap van de zalige Josemaría Escrivá is ongetwijfeld te plaatsen onder diegenen die een nieuwe dynamiek aan de zending van de Kerk hebben gegeven. Het Volk van God, dat onderweg is naar het derde millennium van zijn aardse pelgrimstocht, vindt in de leer van de stichter van het Opus Dei een krachtige bron van licht (...).

Allereerst zou ik mijn welgemeende groet willen richten tot de autoriteiten en persoonlijkheden van talrijke Latijns-Amerikaanse landen en van Spanje die aan deze zo grote plichtigheid hebben willen deelnemen. De persoon van een zalige betekent een nieuwe oproep tot heiligheid; heiligheid, die noch een privilege is, noch gericht op slechts enkele weinigen, maar juist het gemeenschappelijk doel behoort te zijn van alle christenen. Inderdaad ontvangt men in het doopsel, waardoor wij kinderen van God worden, de genade, dat zaadje van heiligheid dat groeit en rijpt met behulp van de andere sacramenten en van de oefeningen van vroomheid, en het dient zich te uiten in de vruchten en het levensgetuigenis, die de Heilige Geest bevordert in hen die Hem liefhebben. Zo kan men die volheid bereiken waarover de apostel Paulus spreekt: "dit is Gods wil, uw heiliging" (1 Tess 4,3).

Deze oproep tot de heiligheid is talrijke keren door de zalige Josemaría voorgesteld en herhaald. Velen van jullie die hier aanwezig

Kardinaal Andrzej Maria Deskur
Emeritus voorzitter van de Pauselijke Raad
voor de communicatiemediën
(Vaticaanse grotten, 19-5-1992)

Wij zijn hier om God in naam van de Kerk te danken, en op een speciale manier in naam van de Kerk in Polen en van alle slavische kerken, waar het werk van de zalige Josemaría bekend en verspreid is en waar het deze nieuwe evangelisatie waartoe we geroepen zijn nog steeds tot stand brengt (...). Hier, op deze plaats waar de Pausen begraven liggen, die getuigen waren van de laatste jaren van de Kerk, en die de zalige Escrivá hebben gekend, bieden wij God onze dankbetuiging aan voor zijn verheffing tot de altaren en we vragen hem, dat het Werk dat hij is begonnen, – het Werk van God – met de spiritualiteit die de heilige Vader heeft bekrachtigd – de universele roeping tot de heiligheid, door middel van het beroepswerk – zich kan ontwikkelen en met vreugde ontvangen wordt door alle gelovigen, als een werk dat door de Apostolische Stoel wordt bevestigd en door God gezegend.

zijn, hebben in meer dan één gelegenheid deze zelfde aansporing van Paulus uit zijn eigen mond kunnen vernemen; anderen hebben deze door middel van zijn geschriften of via directe getuigen ontvangen. Welnu, iedereen, die in beslag wordt genomen door de concrete activiteiten van zijn leven en beroep, kan rekenen op de bijstand van de Heilige Geest om deze weg naar de christelijke volmaaktheid af te leggen. De zalige zelf herinnert ons hieraan in een van zijn *Gesprekken*: "de christenen moeten door hun werk midden in de wereld alle dingen met God verzoenen en zo Christus aan de top van alle menselijke activiteiten plaatsen" (nr. 59).

Getuigenis van het persoonlijke leven, het gezin en de sociale omgeving

3. In dit opzicht spoort het Tweede Vaticaans Concilie de christenen aan om volgens de eigen persoonlijke roeping, "zich toe te leggen op een getrouwe vervulling van hun aardse plicht, en wel geleid door de geest van het evangelie" (*Gaudium et spes*, nr. 43). Wanneer men zich aan deze verplichting onttrekt, wordt de wil van God, die van iedereen een persoonlijke bijdrage aan het scheppingswerk verwacht, niet meer vervuld; bovendien beledigt men de naaste met wie wij door het onverbreeklijk solidariteitsgebod zijn verbonden. Daarom wijst het Concilie erop dat "de scheiding van geloof en dagelijks leven dat bij velen voorkomt, als een van de ernstigste dwalingen van onze tijd moet worden gezien" (t.a.p.).

De christenen zijn vooral in onze dagen geroepen om mee te werken aan een nieuwe evangelisatie die de gezinnen, het beroepsleven, de culturele centra en werkplaatsen, de media, het publieke en persoonlijke leven doordrenkt met die evangelische waarden, die een bron van vrede, broederschap, begrip en eensgezindheid onder alle mensen zijn.

Genoemde apostolische opdracht wordt niet alleen uitgevoerd door het verkondigen van de evangelische boodschap, maar ook door het levensgetuigenis op persoonlijk, familiaal en sociaal vlak.

Tegelijkertijd is het noodzakelijk dat elke daad van evangelisatie gecoördineerd en geïntegreerd is binnen de pastorale plannen van de eigen diocesane gemeenschap, die op haar beurt verrijkt wordt door de verscheidenheid aan charisma's waarmee de heiligen en zaligen de evangelische zending van de universele Kerk door de eeuwen heen vruchtbaar hebben gemaakt.

Een nieuwe impuls tot de trouw

4. Nu richt ik graag een hartelijke groet tot de Franstalige pelgrims.

Kardinaal Joseph Ratzinger
Prefect van de Congregatie voor de geloofsleer
(Basiliek van de Twaalf Apostelen, 19-5-1992)

We zijn geneigd de heiligheid voor te behouden aan enkele weinige, onbekende mensen en ons mee tevreden te stellen met te zijn zoals we nu eenmaal zijn. Josemaría Escrivá is gekomen om ons uit deze geestelijke apathie wakker te schudden. Nee!, de heiligheid is niet het buitengewone, maar het gewone, het normale voor iedere gedoopte (...). De heiligheid heeft ontelbare vormen, en kan in ieder huis en ieder beroep verwezenlijkt worden; de heiligheid is het gewone: zij bestaat erin het dagelijks leven te leiden in aanwezigheid van God, en het te doordrenken met de geest van het geloof. Door deze zending te vervullen, werd hij een man van de daad, die leefde van de wil van God en de mensen opriep de wil van God te beminnen.

Ik hoop dat jullie deelname aan de zaligverklaring van de stichter van het Opus Dei voor jullie de gelegenheid is voor een nieuwe impuls om volledig aan jullie roeping van gedoopten te beantwoorden: leef iedere dag volgens de wil van God in alle bezigheden die jullie als mannen en vrouwen van deze tijd hebben; ga voort op de weg van de heiligheid, dat wil zeggen, laat je veroveren door de aanwezigheid van Christus de Verlosser, die zijn leerlingen oproept om in zijn liefde te blijven (vgl. *Joh 15, 9*); neem actief deel aan het leven en de zending van de Kerk, in gemeenschap met de herders van de bisdommen en met al jullie broeders en zusters, om zo getuigenis af te leggen van de blijde boodschap van redding in een wereld die behoefte heeft aan licht en motieven van hoop om een meer solidaire en menswaardige maatschappij op te bouwen.

Moge het voorbeeld en het onderricht van de zalige Josemaría Escrivá jullie verlichten. Moge zijn bemiddeling jullie kracht geven.

Van ganser harte zegen ik jullie in de naam van de Heer.

Gist in de maatschappij

5. Hartelijk welkom heet ik allen die van engelsprekende landen komen. Dit bezoek aan Rome, waar de stichter van het Opus Dei een groot gedeelte van zijn leven heeft willen doorbrengen, moet jullie geloof en jullie betrokkenheid bij het leven en de zending van de Kerk nog eens extra versterken. Rome is de stad waar de Prinsen der Apostelen, Petrus en Paulus, getuigenis aflegden. Het is de plaats waarvanuit de opvolger van de heilige Petrus de gehele Kerk oproept om te beantwoorden aan de dringende behoefte om een nieuwe evangelisatie te verwezenlijken nu het derde christelijke millennium naderbij komt. In vele documenten en tijdens vele gelegenheden heb ik de leken aangespoord om een beslissende

rol te spelen in de taak het woord van God tot de miljoenen en miljoenen mannen en vrouwen te brengen die Christus, de Verlosser van de mensheid, nog niet kennen (vgl. *Christifideles laici*, nr. 35; *Redemptoris missio*, nr. 71).

Weest, gevoed door de heilige ijver die jullie van jullie zojuist zaligverklarde stichter hebben geleerd, volop betrokken bij deze evangelisatie door jullie getrouwe getuigenis aan het geloof en de leer van de Kerk in dit uitgestrekte veld aan menselijke bezigheden en door jullie edelmoedige deelname aan de zending van de Kerk.

Brengt, als gist in de maatschappij, jullie talenten tot ontplooiing in het publiek en privé leven op alle niveaus, door in woord en daad de waarheid te verkondigen omtrent het transcendente doel van de mens.

Beantwoordt, overeenkomstig de leer van jullie stichter, edelmoedig aan de *universele roeping tot de volheid van christelijk leven en de volmaaktheid in de liefde*. Zo leggen jullie de grondslag voor een menselijker bestaan en een rechtvaardigere en evenwichtigere aardse samenleving (vgl. *Lumen gentium*, nr. 40). Moge God jullie overvloedig bijstaan bij deze taak.

Kardinaal Eduardo Martínez Somalo
Prefect van de Congregatie voor de Instituten
van Gewijd Leven en voor de Sociëteiten
van Apostolisch Leven
(Basiliek van Sint Paulus buiten de muren, 19-5-1992)

Hoe kunnen we onze God niet lofprijzen en Hem danken voor de gave die Hij ons zojuist heeft geschonken! Een gave voor heel de Kerk – zoals Johannes Paulus II ons heeft gezegd –, voor de hele Kerk die haar feestkleed heeft getooid met het leven van de zalige Josemaría Escrivá de Balaguer. Op een speciale manier zijn daarvoor dankbaar degenen die, zoals ik, het geluk hebben gehad om hem persoonlijk op deze aarde gekend te hebben, degenen die – op de een of andere manier – in ons eigen bestaan de impuls van zijn stralende en edelmoedige ziel hebben ervaren.

DAGEN VAN DANKZEGGING

23 plechtige dankmissen, voorgegaan door hoogwaardigheidsbekleders van het kerkelijk leven.

Bij de plechtigheden die plaats hadden naar aanleiding van de zaligverklaring van Josemaría Escrivá de Balaguer hebben vele factoren ertoe bijgedragen dat deze gebeurtenis een bijzondere weerklank vond in de Kerk. Zeer veelbetekenend was de overvloedige deelname van vertegenwoordigers van de kerkelijke hiërarchie: behalve de 46 kardinalen en bijna 300 bisschoppen die op 17 mei aanwezig waren bij de zaligverklaring, schreef een nog groter aantal leden van het wereldepiscopaat in de voorafgaande maanden aan Mgr. Alvaro del Portillo om hun dankbaarheid jegens God te uiten voor het besluit van de Paus om de stichter van het Opus Dei tot de eer der altaren te verheffen.

Op 19 en 20 mei werden in verschillende Romeinse basilieken en kerken 21 plechtige Missen voor de verschillende taalgroepen opgedragen door kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders.

Spaanstalige pelgrims vulden de basilieken van Sint Paulus buiten de muren en van de Heilige Maria in *Valllicella*, om deel te nemen aan de vier concelebraties met als hoofdcelebranten Kardinaal Angelo Sodano, secretaris van staat, Kardinaal Sebastiano Baggio, camerlengo van de Heilige Roomse Kerk, Kardinaal Eduardo Martínez Somalo, prefect van de Congregatie voor Instituten van Gewijd Leven en voor Sociëteiten van Apostolisch Leven, Kardinaal Nicolás J. López Rodríguez, aartsbisschop van Santo Domingo en voorzitter van de CELAM (Latijns-Amerikaanse bisschoppenconferentie).

Voor Italiaanse groepen celebreeerden Kardinaal Angelo Felici, prefect van de Congregatie voor Zalig- en Heiligverklaringen, in

Kardinaal José T. Sánchez

Prefect van de Congregatie voor de clerus
(Basiliek van de Heilige Maria "in Valllicella", 19-5-1992)

De zalige Josemaría Escrivá is een geschenk van God voor de wereld van nu: de geschiedenis van de Kerk toont ons een onophoudelijke en geschikte tussenkomst van de Heilige Geest op bepaalde momenten, wanneer Hij charismatische leiders stuurt om speciale situaties en noden aan te pakken (...). De wereld heeft een enorme behoefte aan datgene wat de zalige Escrivá heeft geleerd, aan datgene waarvan hij met zijn leven heeft getuigd, van datgene waarvoor hij is gestorven. De wereld heeft het nodig dat de mens zijn roeping serieus neemt om zijn werk te heiligen, wat het ook moge zijn en waar het ook gedaan mag worden.

de basiliek van de Twaalf Apostelen; Kardinaal Camillo Ruini, vicaris van de Paus voor het bisdom van Rome en voorzitter van de Italiaanse bisschoppenconferentie, in de basiliek van Sint Jan van Lateranen.

Kardinaal Ugo Poletti, die normaal gezien in de basiliek van de Heilige Maria de Meerdere zou celebreren, moest om gezondheidsredenen vervangen worden door Mgr. Juan Larrea, aartsbisschop van Guayaquil (Ecuador), die de homilie voorlas die Kardinaal Poletti, plebaan van de Heilige Maria, voor die gelegenheid had voorbereid. In de basiliek van de Twaalf Apostelen was in een viering voor Duitstalige gelovigen de hoofdcelebrant Kardinaal Joseph Ratzinger, prefect van de Congregatie voor de geloofsleer.

De Engelstalige groepen kwamen bijeen in de basiliek van de Heilige Maria de Meerdere om deel te nemen aan de Mis die opgedragen werd door Kardinaal Edward Cassidy, president van de Pauselijke Raad ter bevordering van de eenheid van de christenen; in de basiliek van de Heilige Maria in *Valllicella*, waar Kardinaal José T. Sánchez, prefect van de Congregatie voor de clerus, celebreeerde; en in de basiliek van *Sant'Andrea della Valle*, met Kardinaal Augustin Mayer. De Franstalige groepen waren aanwezig bij de Missen van Kardinaal Edouard Gagnon, president van de Pauselijke Commissie voor de Internationale Eucharistische Congressen, in de basiliek van de Heilige Maria *sopra Minerva*; en van Kardinaal Paul Poupard, president van de Pauselijke Raad voor de dialoog met de niet-gelovigen, in de basiliek van Sint Apollinaris.

Kardinaal Pietro Palazzini celebreeerde in het Latijn voor groepen uit verschillende landen in de basiliek van *Sant'Andrea della Valle*; in dezelfde kerk droeg Kardinaal Agnelo Rossi, decaan van het kardinalencollege, de Mis op in het Portugees. In de basiliek van de Heilige Clemens celebreeerde in het nederlands Kardinaal Johannes Willebrands, voormalig voorzitter van de Pauselijke Raad voor de bevordering van de eenheid van de christenen. In de grotten van de basiliek van het Vaticaan, bij het graf van de heilige Petrus, celebreeerde Kardinaal Andrzej Maria Deskur voor de gelovigen die uit Polen waren gekomen. De Japanse pelgrims konden aanwezig zijn bij de Mis van Mgr. Peter Takaaki Hirayama, bisschop van Cita, in de kerk van *San Girolamo della Carità*; de Koreanen bij die van Mgr. Angelo Kim, bisschop van Soewon

De prelaat van het Opus Dei, met een groep bisschoppen en priesters, tijdens de plechtige dankviering, geconcelebreerd in de Basiliek van Sint Eugenius, op 21 mei 1992.

en voorzitter van Koreaanse bisschoppenconferentie, in de kerk van *San Giovanni Battista al Collatino*; de Finnen bij die van Dr. Rudolf Larenz, in de Heilige Maria *sopra Minerva*. In de kerk van de Heilige Birgitta kwamen de pelgrims uit Zweden samen voor de Mis van Dr. Johannes L. Bernaldo, regionaal vicaris van het Opus Dei.

Om redenen van ruimte kunnen wij hier slechts enkele passages uit sommige van de homilieën weergeven die tijdens de dankzeggingsmissen werden uitgesproken. Niettemin toont de grote deelname van kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders aan deze plechtigheden de universele uitstraling van de figuur en de boodschap van de zalige Josemaría Escrivá, de hoop die de Kerk stelt in zijn voorspraak en in zijn voorbeeld van heiligheid, om de wereld te verlichten met het licht van het Evangelie, bij het aanbreken van het derde millennium.

In Rome eindigden de liturgische plechtigheden in verband met de zaligverklaring van Josemaría Escrivá op 21 mei. Met toestemming van de Congregatie voor de Zalig- en Heiligverklaringen had men op 14 mei de kist met het stoffelijk overschot in stilte overgebracht van de crypte van de prelaatskerk van het Opus Dei – de plaats waar het graf zich vanaf de begrafenis bevond – naar de basiliek van San Eugenio. Het aantal pelgrims vereiste een voldoende ruime plaats waar allen die dat wensten de relikwieën van het lichaam van de stichter van het Opus Dei konden vereren.

Vanaf 14 mei was de basiliek van San Eugenio op ieder uur van de dag vol met gelovigen die kwamen bidden voor de schrijn die bedekt was met een rode doek. De verspreiding van de privé-devotie tot de stichter van het Opus Dei is een universeel gegeven. Het

Kardinaal Nicolás J. López Rodríguez

Aartsbisschop van Santo Domingo en Voorzitter van de Latijns-Amerikaanse bisschoppenconferentie (CELAM)
(Basiliek van Sint Paulus buiten de muren, 19-5-1992)

Door het voorbeeld te verkondigen van zijn leven, van zijn apostolische ijver en van – zou ik zeggen – de heilige durf waarmee hij heeft weten te beantwoorden aan de goddelijke opdracht om aan alle mensen de heilbrengende leer van Onze Heer Jezus Christus te onderwijzen, spoort de Kerk ons aan om met edelmoedigheid "naar het diepe" te varen (Lc 5, 4), om het Evangelie aan alle zielen te brengen. En ze biedt ons in de onderrichting van de zalige Josemaría een middel aan dat op providentiële wijze actueel is voor de omstandigheden van ons leven.

Kardinaal Angelo Felici

Prefect van de Congregatie voor Zalig- en Heiligverklaringen
(Basiliek van de Twaalf Apostelen, 20-5-1992)

Heel het leven van Josemaría Escrivá was georiënteerd door het verlangen om Jezus Christus op aarde omhoog te heffen en te verheerlijken, en met Hem, God de Vader in de eenheid van de Heilige Geest (...). Zijn prediking was een vurige uitnodiging, gericht tot alle christenen, om de poorten van hun eigen ziel wagenwijd open te zetten voor de Heer, om de bovennatuurlijke zin van hun christelijk bestaan te begrijpen en te aanvaarden, om mee te werken aan de universele opdracht van de Kerk om te evangeliseren (...). Dankzij zijn voorbeeld en zijn aansporing, hebben ontelbare personen hun leven aan Christus overgegeven en hun roeping in de Kerk gevolgd.

Processie binnen de prelaatskerk van de Heilige Maria van de Vrede, waar het stoffelijk overschot van de zalige Josemaría Escrivá berust, op 21 mei 1992.

pauselijk decreet over de heldhaftigheid van de deugden omschrijft deze devotie als "een waarachtig fenomeen van volksvroomheid". Dit werd vooral duidelijk ter gelegenheid van de zaligverklaring: mensen van alle leeftijden, afkomstig van de meest verschillende landen en van alle sociale lagen, stroomden, ordelijk en in stilte, samen om te bedanken voor de op zijn voorspraak verkregen gunsten, en om hulp te vragen

Kardinaal Augustin Mayer

Voormalig Prefect van de Congregatie voor de goddelijke eredienst en de discipline van de sacramenten
(Basiliek van "Sant'Andrea della Valle", 20-5-1992)

Als voormalig Prefect van de Congregatie voor de goddelijke eredienst en de discipline van de sacramenten, wens ik de aandacht te richten op de grote liefde van de zalige Josemaría voor de liturgie (...). Met zijn diepe vroomheid en zijn trouwe gehoorzaamheid aan de voorschriften van de Kerk, heeft de zalige Josemaría Escrivá een belangrijke bijdrage geleverd aan de correcte toepassing van de liturgische vernieuwing die het Tweede Vaticaans Concilie heeft gewild.

Kardinaal Edward Cassidy

Voorzitter van de Pauselijke Raad voor de bevordering van de eenheid van de christenen
(Basiliek van de Heilige Maria de Meerdere, 19-5-1992)

Het is logisch dat deze ontkerstende wereld negatief en zelfs hard reageert op het idee dat de christelijke mannen en vrouwen moeten proberen "Christus in het diepst van de aardse activiteiten te plaatsen", dat ze moeten trachten zichzelf te heiligen en de anderen, met het getuigenis van hun gewone leven. Deze oppositie mag ons niet verbazen: we moeten proberen haar te overwinnen met het grote hulpmiddel dat het Evangelie voor welke tegenspoed dan ook suggereert: de liefde (...). De nieuwe zalige wist dat het heil naar de wereld is gekomen door middel van het Kruis en hij heeft nooit opgehouden het Kruis te omhelzen.

voor de geestelijke en materiële noden in het menselijk leven.

Op 17 mei werd na de zaligverklaring het doek weggenomen: door een glas kon men de kist zien. Honderden Missen werden achter elkaar gevierd door priesters die uit de hele wereld waren gekomen. Buiten de basiliek vormden zich rijen van meer dan een kilometer: niet om monumenten te zien die zo overvloedig in Rome te vinden te zijn, maar om het stoffelijk overschot te vereren van de pas zaligverklaarde. Geen pen kan het geloof beschrijven dat zovelen heeft bewogen om zich vaak grote offers op te leggen om deze dagen van mei in de Eeuwige Stad te beleven. Het is een intieme realiteit, vertaald in vele uren van gebed, door God alleen gekend. Verborgen momenten ook waarin edelmoedige besluiten werden genomen: van bekering, van overgave, van meer inzet voor het godsdienstig leven en voor de apostolische dienst aan de naaste. Gebeden die opborrelden in de harten van al diegenen die neerknielden voor de relikwieën van de zalige Josemaría Escrivá.

Op 21 mei 's morgens droeg Mgr. Alvaro del Portillo, bisschop-prelaat van het Opus Dei, in de Sant' Eugenio een Mis van dankzegging op met 18 bisschoppen en 22 priesters van de Prelatuur als concelebranten. Ook 's middags was er een plechtige viering, met als hoofdcelebrant Mgr. Javier Echevarría, vicaris-generaal van het Opus Dei. Na afloop werd de kist in processie overgebracht naar de prelaatskerk aan de Viale Bruno Buozzi 75, waar — volgens een oude christelijke traditie — een schrijn onder het altaar was geplaatst: symbool van zijn identificatie met Christus.

Kardinaal Paul Poupard

Voorzitter van de Pauselijke Raad voor de dialoog met de niet-gelovigen
(Basiliek van Sint Apolinaris, 20-5-1992)

Hier vinden we een synthese van de centrale kern van de geestelijke boodschap die door de Heer aan de stichter van het Opus Dei is toevertrouwd: de beschouwing van God bereiken in alle bezigheden van het gewone leven. Deze eenheid van leven — om een andere uitdrukking te gebruiken die hijzelf heeft gevormd — opbouwen, die ons met God — Vader, Zoon en Heilige Geest — laat omgaan op alle momenten van de dag en van de nacht, en alles verheffen tot de eer van God, door middel van Christus, met Hem en in Hem: in vereniging met het Offer van Jezus op Calvarië, want de Mis is het centrum en de wortel van het christelijk leven, volgens een andere uitdrukking van de zalige Josemaría, die is opgenomen in de conciliaire leer van Vaticanum II.

Mgr. Peter Takaaki Hirayama

Bisschop van Cita (Japan)
(Kerk van "San Girolamo della Carità", 19-5-1992)

De wens van de zalige Josemaría was dat de leken gelovigen, zonder van levensstaat te veranderen, en ieder op de plaats die hij in de wereld inneemt, de heiligheid zouden zoeken. Dit verschaft ons, katholieken van Japan, een groot licht. De eerste vergadering van onze Nationale Raad voor Evangelisatie vond vijf jaar geleden plaats in Kioto. We vroegen ons toen af, hoe men de scheiding zou kunnen corrigeren die in de praktijk bestaat tussen het geloof en het dagelijks leven van zovele katholieken (...). Welk antwoord kunnen we geven op deze vraag? Ik was diep onder de indruk door wat ik heb gelezen in de werken van Mgr. Escrivá: dat iedereen van ons, op de plaats die hij inneemt, in zijn opdracht binnen de maatschappij, door middel van zijn eerlijk verricht werk, zuurdesem is onder de mensen en zichzelf en de anderen heiligt, en de Kerk dient.

Kardinaal Agnelo Rossi

Decaan van het kardinalencollege
(Basiliek van "Sant'Andrea della Valle", 20-5-1992)

De zalige Josemaría Escrivá de Balaguer was de apostel van onze eeuw (...) en heeft het Opus Dei gesticht, dat zich op een wonderbaarlijke manier over de hele wereld heeft verspreid, dat aan de Kerk vrome en heilige gelovigen geeft in de meest verschillende beroepen, dat de heiligheid voor alle levensstaten mogelijk maakt.

Kardinaal Pietro Palazzini

Voormalig Prefect van de Congregatie voor Zalig- en Heiligverklaringen
(Basiliek van "Sant'Andrea della Valle", 19-5-1992)

De Heer heeft de zalige Josemaría Escrivá geroepen om het Opus Dei te stichten, dat wil zeggen, om op aarde een zending te vervullen die met zich meebracht dat er een grote hoeveelheid "onmogelijke" hindernissen uit de weg geruimd moest worden (...). En die jonge priester, die niet meer dan 26 jaar, genade van God en een goed humeur had, heeft heldhaftig aan deze opdracht beantwoord, die, in de ogen van de mensen, onverstandig kon lijken, vol onoverkomelijke moeilijkheden. En omdat hij heldhaftig aan de genade heeft weten te beantwoorden, heeft de Heer hem verheerlijkt: want gedurende 47 jaar is hij een stichter geweest naar de maat van het Hart van Christus, iemand die onmogelijke taken heeft gerealiseerd, een persoonlijk en voorbeeldig *opus Dei*, dat het Opus Dei als instelling binnen de Kerk mogelijk heeft gemaakt.

GEBED

God, Gij hebt de zalige priester Josemaría rijkelijk beënadigd en hem uitgekozen als een getrouw instrument om het Opus Dei te stichten, dat een weg is ter heiliging in het beroep en in de dagelijkse plichten van de christen. Geef dat ook ik U in alle omstandigheden van mijn leven moge liefhebben en met vreugde en eenvoud ten dienste moge staan van de Kerk, de Paus en de zielen om de wereld het licht van het geloof en van de liefde te schenken. Gewaardig U ons de heiligverklaring van de zalige Josemaría te schenken en verleen mij op zijn voorspraak de gunst die ik U vraag... (eigen intentie). Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, Eer aan de Vader.

De zalige Josemaría Escrivá de Balaguer werd op 9 januari 1902 in Barbastro (Spanje) geboren. Op 28 maart 1925 werd hij te Saragossa tot priester gewijd. Op 2 oktober 1928 stichtte hij in Madrid, door God geïnspireerd, het Opus Dei, dat voor de gelovigen een nieuwe weg heeft geopend van heiliging midden in de wereld door middel van de uitoefening van het gewone beroepswerk en in de vervulling van de persoonlijke plichten in gezin en maatschappij. Zo is het Opus Dei als een zuurdesem van intens christelijk leven in alle milieus. Op 14 februari 1930 begreep de zalige Josemaría Escrivá, met de genade van God, dat het Opus ook zijn apostolaat zou moeten ontwikkelen onder vrouwen; en op 14 februari 1943 stichtte hij het Priestertelijk Genootschap van het Heilig Kruis, onscheidbaar verbonden met het Opus Dei. Op 16 juni 1950 ontving het Opus Dei de definitieve goedkeuring van de Heilige Stoel; en op 28 november 1982 werd het opgericht als personele prelatuur, welke de kerkrechtelijke vorm was die door de zalige Josemaría Escrivá was gewenst en voorzien.

Met voortdurend gebed en boete, met de heldhaftige beoefening van alle deugden, met liefdevolle toewijding aan een onvermoeibare zorg voor alle zielen, en met een ononderbroken en onvoorwaardelijke overgave aan de wil van God, stimuleerde en leidde hij de uitbreiding van het Opus Dei over de hele wereld. Toen hij zijn ziel aan God teruggaf, was het Opus Dei reeds verspreid over de vijf werelddelen en telde meer dan 60.000 leden van 80 nationaliteiten, in dienst van de Kerk met dezelfde geest van verbondenheid met en achting voor de Paus en de bisschoppen, die de zalige Josemaría Escrivá zelf altijd had beleefd.

De heilige Mis was de wortel en het middelpunt van zijn innerlijk leven. Hij was er zich diep van bewust dat hij kind van God was en leefde in de voortdurende tegenwoordigheid van de Drieëne God. Dit bracht hem ertoe om zich in alles zo volledig mogelijk te vereenzelvigen met Jezus Christus, een tedere en sterk devotie tot Onze Lieve Vrouw en de heilige Jozef te beleven, een doorlopende en vertrouwde omgang met de heilige Engelbewaarders te zoeken, en zaaier van vrede en vreugde te zijn op alle wegen van de aarde.

Herhaaldelijk had de zalige Josemaría Escrivá zijn leven aan God opgedragen voor de Kerk en de Paus. De Heer heeft dit offer aanvaard, en op 26 juni 1975 gaf hij op heilige wijze zijn ziel terug aan God, in zijn werkkamer te Rome.

Zijn lichaam rust in de Prelaatskerk van Onze Lieve Vrouw van de Vrede — viale Bruno Buozzi 75, te Rome —, voortdurend begeleid door het gebed en de dankbetuigingen van zijn geestelijke dochters en zonen, en van ontelbare mensen die door het voorbeeld en de leer van de stichter van het Opus Dei tot God zijn gekomen. Het proces van zijn zalig- en heiligverklaring is op 19 februari 1981 in Rome begonnen. Paus Johannes Paulus II heeft op 9 april 1990 de heldhaftigheid van zijn christelijke deugden verklaard en keurde op 6 juli 1991 het decreet goed, waarin het wonderbaarlijk karakter wordt erkend van een genezing, die wordt toegeschreven aan zijn voorspraak. De stichter van het Opus Dei werd te Rome op 17 mei 1992 door Paus Johannes Paulus II zaligverklaard.

Wie begunstigd wordt op voorspraak van de zalige Josemaría, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met de Vice-Postulatie van het Opus Dei in Nederland, Jan Luykenstraat 52 - 1071 CS Amsterdam.